

Herudover kan FN's Sikkerhedsråd og FN's Generalforsamling vedtage ikke juridisk bindende våbenembargoer i form af henstillinger til FN's medlemslande om iværksættelse af våbenembargoer.

Juridisk bindende våbenembargoer vedtaget i henhold til FN-pagtens kapitel VII omfatter typisk – ud over et forbud mod eksport – en forpligtelse for FN-landene til at forhindre, at deres fly og skibe anvendes til våbenoverførsler til det embargobelagte land. Disse embargoer kan gennemføres i dansk ret ved kongelig anordning, jf. lov nr. 156 af 10. maj 1967 om visse forholdsregler i henhold til FN-pagten. Der er herefter hjemmel til at straffe overtrædelser af embargoen med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 4 år, jf. straffelovens § 110 c, stk. 2.

Ikke juridisk bindende FN-våbenembargoer kan ikke implementeres ved kongelig anordning. De gennemføres ved administrationen af bestående lovgivning (våbeneksportkontrollen) eller ved vedtagelse af ny lovgivning.

Forbud mod eksport af våben til det pågældende land fra Danmark kan gennemføres ved administrationen af våbenlovgivningens regler, idet ansøgninger om udførselstilladelser kan nægtes, og udførsel uden tilladelse kan straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 2 år, jf. våbenlovens § 10, stk. 1.

Derimod giver den eksisterende lovgivning ikke mulighed for at straffe transport af våben til det pågældende land i de tilfælde, hvor våbnene ikke udføres fra Danmark.

2.2.3.2. EU-våbenembargoer

Traktaten om Den Europæiske Union (Amsterdamtraktaten) indeholder bestemmelser om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (Amsterdamtraktatens afsnit V). Blandt målsætningerne for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er styrkelse af Unions sikkerhed samt bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed. Med henblik på at sikre disse mål kan EU gennem vedtagelse af en fælles holdning indføre en våbenembargo over for et land, som truer den internationale fred og sikkerhed.

Ifølge Amsterdam-traktaten skal medlemsstaterne drage omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med de fælles holdninger. Medlemsstaterne er med andre ord juridisk forpligtede til at gennemføre en fælles holdning i deres nationale retssystemer. Våbenembargoer, der er indført ved en fælles holdning, iværksettes ved medlemsstaternes nationale foranstaltning og ikke – som ved embargoer vedrø-

rende andre varer end våben – ved en rådsforordning efter artikel 301 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF). Dette skyldes, at kompetencen til at træffe foranstaltninger vedrørende handel med våben, ammunition og krigsmateriel ligger hos medlemsstaterne i medfør af artikel 296 i TEF.

I Danmark kan EU-våbenembargoer ligesom ikke juridisk bindende FN-våbenembargoer, jf. ovenfor, for så vidt angår forbud mod eksport af våben fra Danmark håndhæves ved administrationen af våbenlovgivningens regler (våbeneksportkontrollen). Derimod er der som udgangspunkt i dag ikke nogen almindelig hjemmel til at håndhæve et eventuelt forbud mod transport af våben til det pågældende land, når der ikke sker udførsel fra Danmark. En sådan hjemmel er dog ikke nødvendig, hvis der for det pågældende land også gælder en juridisk bindende FN-embargo i henhold til FN-pagtens kapitel VII, som er gennemført i dansk ret ved kongelig anordning.

2.2.3.3. OSCE-våbenembargoer

Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) arbejder på grundlag af de politiske beslutninger, som medlemslandene kan blive enige om. Sådanne beslutninger kan omfatte våbenembargoer. OSCE omfatter i dag 55 lande: Alle landene i Europa samt USA og Canada og de fem tidligere sovjetiske, centralasiatiske republikker.

Våbenembargoer vedtaget i OSCE kan håndhæves i samme omfang som EU-våbenembargoer og ikke juridisk bindende FN-våbenembargoer.

2.2.3.4. Sammenfatning

Forbud mod eksport af våben, som følger af internationale våbenembargoer, kan håndhæves ved administration af den gældende våbenlovgivning (våbeneksportkontrollen), uanset hvilken type våbenembargo der er tale om.

I det omfang juridisk bindende FN-embargoer vedtaget i henhold til FN-pagtens kapitel VII indeholder forbud mod transport af våben til de embargarante lande, når transporten ikke sker som led i eksport fra Danmark, kan også dette forbud håndhæves efter de gældende danske regler, når våbenembargoen er implementeret af Udenrigsministeriet ved kongelig anordning.

Herudover er transport af våben, der ikke udføres fra Danmark, til lande, der er omfattet af en international våbenembargo, ikke forbudt efter dansk ret. De nugældende internationale våbenembargoer – ud over de juridisk bindende FN-embargoer – indeholder